

De les aules al món del treball

La infoaccessibilitat comença a estendre's pel campus 10 ■ UAB Nens i nenes s'apropen al món de la física 13 ■ El negoci està desvirtuant la funció social del periodisme, segons la entrevistada Rosa Maria Calaf 20 ■ Els murals són un reflex del passat i del present 24 ■

EL CAMPUS de l'Autònoma

NÚM 53 ABRIL 2010

3 Una mirada a la transició dels exalumnes des de les aules fins trobar un lloc en el difícil món del treball

8 Dos casos concrets de l'aplicació dels estudis a l'àmbit laboral en què s'han trobat inserits

14 El Consell d'Europa efectua una important donació de documents a la nostra Universitat

18 L'Autònoma ha assolit un dels guardons més apreciats, el de ser un campus d'excel·lència

19 Un joc d'intel·ligència artificial 'on-line' creat en el nostre Campus viatjarà al Canadà

20 Hi ha estudiants que per treure bones notes practiquen ritus i tenen certes supersticions

31 El professor Jesús Badia, violinista, és el director de l'orquestra de l' Autònoma

El camí des de les aules a la feina professional

Els estudiants quan entren a la Universitat tenen com a preocupació principal el poder tirar endavant els seus estudis. Quan ja estan a punt de finalitzar-los la seva preocupació bàsica és trobar feina, una bona feina, per a la qual s'han estat preparant durant anys.

El context general socio-econòmic afavorirà o frenarà l'entrada en el món del treball, però aquest és el destí dels qui havien estat a les aules. La nostra Universitat des de fa anys efectua estudis sobre la

inserció laboral dels exestudiants de la UAB i els resultats són prou bons, tot i que admeten un seguit de matisos. En aquest número tractem el tema en base a les dades de que disposa la Universitat i el testimoni d'un seguit d'exalumnes que s'han obert camí en el món del treball.

Ara vivim temps difícils, de crisi econòmica i alt índex d'atur, però els reptes pels qui han acabat la carrera són els mateixos: buscar una feina i que es correspongui amb els estudis efectuats.

El context general socio-econòmic afavorirà o frenarà l'entrada en el món del treball

■ <http://blogs.uab.cat/revistacampus>

DIRECTOR Antoni Reig. **SOTSDIRECTORA** (Producció i maquetació) Pepa Badell. **CAP D'EDICIÓ** Elvira Altés. **CONSELL EDITORIAL** Marta Corcoy, Miquel Àngel Linares, Manuel López, Xavier Mas de Xaxàs, Antoni Merino, Fernando Sabés, Jaume Soriano, Toni Castel. **DISSENY** Pepa Badell. **SECRETARI DE REDACCIÓ** David Preus. **REDACCIÓ** Victor Yustres, Esther Herrera, Ada Mullol, Artur Zapater, M. Antònia Abrines, Mercé Badia, Ariadna Vilallonga, Mireia Ramos, Anna Mira, Ferran Iglesias, Montserrat Viure, David Bretos, Marta Rosella, Narda Rincón, Pau Esparch, Nicole Frölich, Ester Dachs, Helena Codorniu. **FOTOGRAFIA** Lidia Recasens, Xavi Roca, Abel Garcia. **MAQUETACIÓ** Marcelo Vidal, Alejandro Galera, David Serra. **EDICIÓ** Montse Ros, Eric Porcel, Francesc Ginabreda.

FOTO PORTADA Xavi Roca.

ADREÇA Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Edifici I, Aula I2-117, 08193 Bellaterra (Barcelona). **TELÈFON** 935813288. **FAX** 935812005. **EDITA** Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB. **PREIMPRESSIÓ I IMPRESSIÓ** Gratesa

XAVI ROCA

Com afronten els titulats universitaris el món laboral?

Cada any, milers de titulats de la UAB entren al món laboral per fer-se un lloc i posar en pràctica allò que han après a la Universitat. Aquest camí cap al món professional de vegades s'aconsegueix amb èxit, però d'altres no, cosa que pot decebre molts exuniversitaris, que poden veure com la seva formació no es correspon amb la feina a la que s'han dedicat.

Quan es finalitzen els estudis universitaris hi ha una gran diversitat de possibilitats: ¿Continuar estudiant o buscar treball? En alguns casos els universitaris segueixen estudiant perquè no han trobat feina relacionada amb els seus estudis, però també n'hi ha molts que desitgen seguir formant-se. L'últim estudi de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU), realitzat a la promoció 2003-2004, mostra que la inserció laboral dels nostres estudiants titulats supera

el 90%. Sembla una xifra molt esperançadora, però també s'han de tenir en compte altres factors, com la realitat socioeconòmica del moment o les expectatives individuals. Una cosa és treballar i l'altra trobar una feina adequada a la carrera que s'ha estudiat.

També existeixen greuges entre les diferents titulacions. Mentre que els estudis tècnics, les enginyeries tenen un grau d'ocupació molt elevat –fet que no només es produeix a la UAB, sinó que passa a gairebé totes les universitats del país–. Segons

■ **La inserció laboral dels nostres estudiants titulats supera el 90%**

■ **Les enginyeries i les empresarials tenen més demanda que la resta**

■ **“Hi ha titulacions que no tenen un àmbit laboral definit”**

XAVI ROCA

els últims estudis d'inserció, les carreres de lletres són les que estadísticament tenen més dificultats a l'hora de trobar una feina adequada.

Estudis d'inserció

Jesús Vivas, cap de la Unitat d'Avaluació i Qualitat de l'Oficina de Programació i Qualitat (OPQ) de la UAB, centre on s'elaboren els estudis d'inserció, assegura: “Tot i que des de sempre és sabut que les enginyeries i les empresarials tenen més demanda que la resta, en els últims anys hi ha hagut una gran pujada de les titulacions relacionades l'educació”. És el cas dels llicenciats en Magisteri, que han trobat més ofertes de treball, degut a l'augment de

la creació de treball públic en aquest sector.

Una cosa és trobar feina en acabar la carrera i una altra, que estigui relacionada amb la carrera que s'ha estudiat. Segons les dades de l'Observatori de Graduats de la UAB, òrgan inserit a l'OPQ, a un 66,4% dels enquestats de la promoció del 2003-2004 de la UAB se'ls va exigir la seva titulació específica per accedir a la feina que desenvolupaven en aquell moment. Entre ells predominen les Ciències de la Salut i les Ciències Experimentals. Segons aquests estudis, en les titulacions científiques l'adequació de la formació amb la posterior ocupació és elevada.

La Sara Bertobillo, llicenciada en Química l'any 2002, treballa

A dalt veiem l'edifici de l'Escola de Postgrau, una opció cada cop més habitual. A baix, un grup d'estudiants.

en una feina per la qual el seu títol universitari ha estat indispensable: exerceix de tècnica de qualitat a la UAB. La Sara, que va escollir fer un postgrau per a millorar les seves sortides professionals, comenta: “Les carreres universitàries no aprofundeixen suficient i això obliga a especialitzar-se, si no la feina és poca i mal pagada”. L'Anna Quiroga, que es va llicenciar en bioquímica a la UAB fa tres anys i actualment està fent la tesi doctoral sobre la malaltia de Parkinson en un laboratori de la Universitat de Navarra, assegura que en el seu cas, seguir una carrera científica d'investigació i fer la tesi doctoral no li ha resultat gaire complicat, però la cosa canvia quan vols entrar a una

XAVI ROCA

■ **Per mirar l'adequació es comprova si l'empresa demana el títol**

■ **“La formació que he rebut m’ha servit per construir una bona base de coneixements”**

■ **Hi ha estudis on el perfil professional no és tan evident**

empresa. “És més difícil, perquè solen demanar experiència i, òbviament, si acabes de sortir de la carrera no en tens gaire”, apunta l’Anna, i afegeix: “Aconseguir un contracte estable costa molts anys i moltes publicacions. Situació a la que s’ha de sumar que hi ha molta competència en el camp”. Tot i així, l’Anna valora molt el seu aprenentatge a la Universitat. “Crec que la formació que he rebut m’ha servit per construir una bona base de coneixements que en un futur em podrien servir per a trobar feina”, conclou.

Inserció immediata

A les enginyeries, la inserció és pràcticament immediata perquè el lligam entre formació i sistema laboral és molt directe. És el cas

Una estudiant prepara els seus exàmens finals a l’Hemeroteca General.

d’Àlvar Sala, que primer es va llicenciar en Química i després en Enginyeria Química a la UAB i ara treballa en la multinacional japonesa Kao Corporation, líder en productes químics: “Primer vaig fer la carrera de Química, però volia continuar estudiant i vaig fer un curs pont per accedir a Enginyeria Química. En l’últim any d’aquesta segona carrera vaig entrar en pràctiques en l’empresa on treballa actualment”. En aquest cas, la inserció laboral la va facilitar l’Agència de Col·locació de l’Autònoma a través d’un conveni universitat-empresa que es va prolongar per tres mesos més. Una altra persona que també va arribar al mercat laboral arran de Treball Campus és Laura Nicolás. Llicenciada en

Enginyeria Superior en Informàtica per la UAB al 2001, durant l’últim any de carrera va entrar en una empresa amb un conveni de pràctiques. “Quan es van acabar les pràctiques i m’acabava de llicenciar vaig trobar una feina on buscaven algú amb un mínim d’un any d’experiència i és així com he entrat al món laboral. No m’ha resultat gaire difícil. També és cert que han sigut anys on la informàtica tenia més demanda que oferta, però en qualsevol moment les coses poden canviar”, afegeix Laura Nicolás.

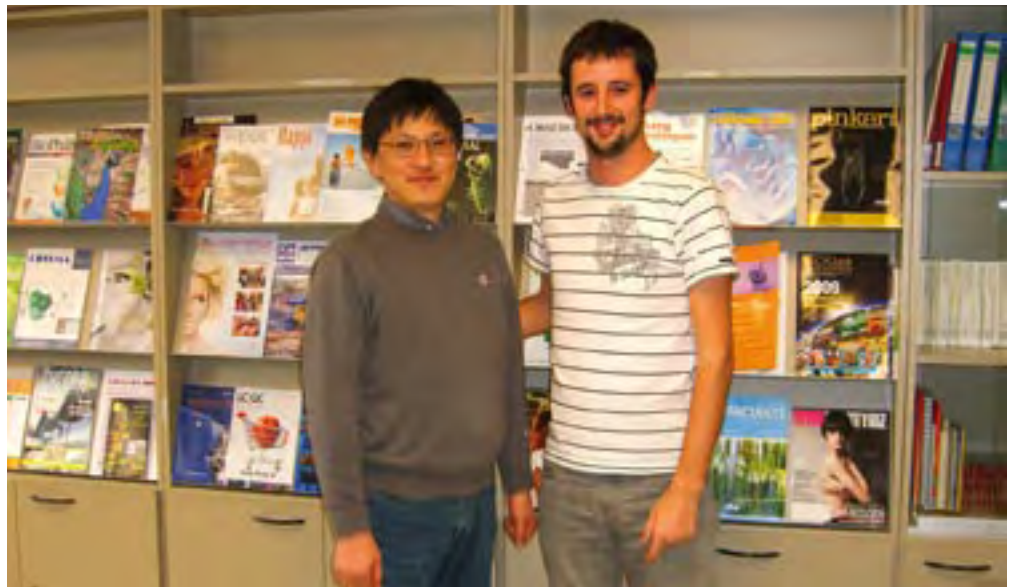
En aquests casos s’observa com la formació complementària i més específica un cop acabada la titulació –màsters, postgraus i doctorats– és una opció freqüent entre els estudiants per poder

obtenir una ocupació adequada a la seva formació. L'Anna assegura que "les condicions dels predoctorals han millorat" però que segueixen estant "a la cua" respecte d'altres camps. "Amb les hores que acabes invertint a la feina, aquesta no està gaire recompensada. A més, tinc amics que no han anat a la universitat i estan més ben remunerats que jo", afirma. En canvi, Àlvar creu necessària aquesta formació complementària de cara al món laboral: "A Catalunya no és gaire difícil trobar feina perquè hi ha molta indústria química, però la majoria dels meus companys han hagut d'estudiar un màster o postgraus després de la llicenciatura. Quasi tothom té alguna cosa a més del títol", recalca.

Realitat i expectatives

D'altra banda, hi ha algunes persones que no estan treballant del que van estudiar. Segons l'OPQ, de cara a la inserció laboral cal tenir en compte altres factors com la realitat socioeconòmica de cada país i les expectatives personals. Juanra Esteban es va llicenciar en Dret el 2001 a la UAB i va fer un màster ESADE en Gestió Turística. Volia una feina que li permetés viatjar, i com que parlava cinc idiomes va viatjar a Àmsterdam on va acabar treballant de traductor en una empresa de logística. Fa quatre anys, però, va decidir obrir el seu propi negoci on ven objectes de tot el món que, si bé són d'ús quotidià al seu país d'origen, aquí esdevenen objectes peculiars.

L'Anna assegura: "A les carreres de ciències sempre et faltirà formació: amb els avenços tecnològics i les tècniques que hi ha avui en dia és molt difícil que s'imparteixi tot en els quatre anys de carrera. Però sí que crec que la formació que he rebut m'ha servit per construir una bona base de coneixements per trobar feina. A la vegada puc assegurar que m'ha donat una formació en

LIDIA RECASENS

A dalt, Laura Nicolás, llicenciada en Enginyeria Superior Informàtica. A baix veiem a Àlvar Sala a la Kao Corporation.

altres àmbits que, tot i que ara no m'hi dediqui directament, en un futur em podrien servir".

Titulacions incertes

Trobem estudis on el perfil professional no és tan evident. ¿Com podem saber si una persona que ha estudiat filologia, antropologia o història treballa realment en una feina adequada als seus estudis? Jesús Vivas explica: "La qüestió rau en saber si som capaços de definir quin és el camp d'actuació professional de determinades carreres, perquè hi ha titulacions que no tenen un àmbit laboral del tot definit". Per aquest motiu, a l'hora de valorar l'adequació de la formació amb l'ocupació, la Unitat d'Avaluació i Qualitat es basa en comprovar si per aconseguir un lloc de

treball l'empresa demana o no un títol universitari específic. En aquest sentit, trobem que els percentatges d'inadequació de la feina a la titulació són més alts a la branca d'Humanitats, on un 24,5% dels enquestats de la promoció 2003-2004 no van necessitar un títol específic per accedir a la feina i tampoc no desenvolupaven funcions relacionades amb la formació rebuda. Un dels motius principals és l'escàs lligam entre la formació que reben i el sistema laboral amb què es troben. Aquest és el cas de David García, que va llicenciar-se en Història fa poc més d'un any i mig. Des de llavors ha estat treballant en feines que no han estat relacionades amb els seus estudis, l'última d'elles com a caixer d'un supermercat.

LIDIA RECASENS

Observatori de Graduats de la UAB

Des del 1997, aquesta oficina aplega informació sobre el procés d'inserció laboral dels graduats per fer el seguiment de cada titulació. La UAB, juntament amb la resta d'universitats catalanes, treballa en el marc de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya (AQU), on es realitzen les enquestes a les promocions i posteriorment es presenten els resultats a les universitats. L'Observatori enregistra i ordena la informació dels estudis d'inserció i els remet als responsables de cada titulació, per a que puguin tenir un element de referència del perfil d'estudiants que estan formant. Els estudis es realitzen sobre promocions que ja porten al mercat tres o quatre anys, per deixar un marge de temps en què els titulats puguin tenir una estabilitat laboral. D'aquí a uns anys, doncs, es podrà estudiar si la recent crisi econòmica ha influït d'alguna manera en el camp de la inserció laboral.

Malgrat el seu present incert, en David té plans de futur, però no es mostra gaire optimista: "Fer unes oposicions o seguir estudiant màsters o postgraus, l'únic que aporten és un cost excessiu de diners i temps en economies precàries com la meva".

L'Albert Comellas es troba en una situació una mica millor. Estudiant de Magisteri d'Educació Física del 2004 al 2007, des que va obtenir el títol ha pogut treballar en diverses escoles per haver-se inscrit a les llistes d'interinatge de mestres. A diferència d'en David, ell sí que troba avantatges en el fet de tenir un títol universitari: "El títol et serveix per a tota la vida, encara que t'has d'anar reciclant i buscar coses per tu mateix. Si només tens experiència és més

Juanra Esteban a la seva botiga de Barcelona.

difícil demostrar els teus coneixements". Quan l'Albert pensa en el seu futur, també es planteja l'opció de fer oposicions per tenir una plaça fixa treballant per l'administració pública, però la seva intenció és seguir treballant com a mestre d'educació física.

Pel que fa a les titulacions de Comunicació, els últims estudis d'inserció dels graduats de la UAB sobre la promoció 2003-2004, mostren que més del 76% dels titulats en Comunicació Audiovisual tenien feina. En el cas del periodistes de la mateixa promoció, l'ocupació superava el 90% i poc més d'un 6% estaven a l'atur. La Cristina Bacardit, es va llicenciar en Periodisme l'any 2003 i es considera una privilegiada en relació amb antics companys seus, perquè molts d'ells

"estan treballant en feines que no tenen res a veure amb el món de la comunicació". En la majoria de carreres, és fonamental l'experiència prèvia per a poder tenir una feina gratificant en acabar els estudis. "Fins que no treballes en una emissora de veritat no te n'adones de quin és el ritme i la manera de treballar real. A més, també et fa entrar en aquest món i conèixer gent, fet molt positiu, perquè un cop acabes, saps a quines portes pots anar a trucar", explica la Cristina.

Sigui quina sigui la branca de formació escollida, l'èxit en el mercat laboral variarà segons el context del moment ■

**Ada Mullo
Mireia Ramos
Víctor Yustres**

■ **RUBÉN GARCIA**

Llicenciat en Periodisme. Reporter de Catalunya Ràdio i cap d'àrea del TR3SC a Girona, Lleida i Tarragona

Aplicar els coneixements a la feina

Vaig estudiar Periodisme a l'Autònoma i vaig acabar totes les assignatures el passat mes de juny, tot i que oficialment la carrera l'he acabat aquest primer semestre, quan he fet les pràctiques. Actualment sóc reporter del programa del club TR3SC a Catalunya Ràdio i m'estic iniciant en la gestió cultural.

La carrera de Periodisme a la UAB, com passa amb altres estudis, està plena de bons moments i altres més decebedors acadèmicament parlant, però sobretot penso que

on realment s'aprèn a ser periodista és treballant. Les classes de la Universitat et donen uns coneixements i unes rutines que un mateix ha de saber adaptar després a la seva forma de treballar. És a dir, no es tracta de seguir al peu de la lletra allò que

t'ensenyen a la carrera, sinó saber aplicar-ho després a la teva forma de treballar i a les circumstàncies o situacions a les quals t'has d'afrontar en el món laboral.

Per la meva experiència professional i personal crec que actualment també hi ha un camí, sovint poc valorat però útil, que són els cicles formatius. Jo vaig cursar el CFGS de Producció d'Audiovisuals, Ràdio i Espectacles, i gràcies a aquest tinc més coneixements pràctics, perquè tot i que el cicle era més curt i tenia menys recursos que una gran Universitat com l'Autònoma, hi ha menys alumnes,

més material i, a vegades, més compromís per part del professorat.

Trobo que el món laboral (i en el meu cas l'audiovisual) és un món en el que sempre has de donar el màxim de tu mateix i aprofitar les poques oportunitats que hi ha per demostrar el que vals. Hi ha gent que és bona i entra en un mitjà per mèrits propis; hi ha persones que, tot i no ser brillants, estan en el lloc adequat i en el moment just i saben aprofitar aquesta oportunitat per demostrar el seu

potencial i, finalment, hi ha algunes persones que hi entren pels seus contactes. Sí, existeixen *endolls*, però per moltes amistats i contactes que tinguis, tard o d'hora s'acabarà demostrant si vals o no.

El problema de la nostra professió és que és imprevisible i és important ser optimistes i no defallir: un cop dins la dinàmica dels mitjans s'ha d'intentar no sortir, no parar de fer coses i tirar endavant. A més, per treballar de periodista s'ha de ser flexible i polivalent. Per exemple, a mi sempre m'ha agradat el periodisme cultural i és el que intento fer el millor que puc, però potser més endavant acabo treballant dins del periodisme econòmic o polític. Mai se sap. Més enllà del nivell acadèmic, la meva etapa a l'Autònoma va ser molt productiva en tots els aspectes de la meva vida.

Al món laboral existeixen 'endolls', però per moltes amistats i contactes que tinguis tard o d'hora s'acabarà demostrant si vals o no

■ **MARC SAGRISTÀ**
Adjunt de direcció editorial d'Enciclopèdia Catalana

Els anys dels canvis

Els anys de la meua estada a la Universitat van coincidir amb grans canvis i esperances per a tots i van ser, també, els anys de les primeres decepcions. Vaig entrar a l'Autònoma el setembre del 1977, recordo l'arribada amb tren a l'estació de Bellaterra i la corrua d'estudiants que anàvem a peu des de l'estació fins a la Universitat. L'ambient de l'Autònoma d'aquella època era espectacular: encara no feia dos anys de la mort del dictador i tot just tres mesos abans s'havien fet les primeres eleccions democràtiques que havien permès escollir el Parlament que havia de redactar i aprovar la Constitució del 1978 (aquelles de la cançoneta *Habla pueblo habla*). L'ambient, doncs, estava absolutament polititzat. A la Facultat de Lletres, jo vaig estudiar Història. Hi podies trobar gent de tots els partits, sempre a l'esquerra de l'esquerra. Ben segur que hi devia haver gent d'altres ideologies, però gairebé no se'ls veia. Cada dos per tres hi havia convocada una assemblea. Tot es volia canviar. Al cap de molt poc d'haver començat el curs, va esclatar l'afer de *La torna*, les classes es van paraitzar, els estudiants ens vam constituir en assemblea permanent i vam baixar a Barcelona a manifestar-nos amb els estudiants de les altres universitats. Vam estar bastants dies sense fer classe. Dins d'aquest ambient, les

Encara que mai he treballat en res relacionat directament amb la Història, sense el títol de llicenciat difícilment hagués accedit al món editorial

classes per a mi eren tota una novetat, estava acostumat a uns grups més reduïts i homogenis i, especialment als primers anys de carrera, la majoria de classes eren molt nombroses i amb gent vinguda de llocs molt diferents. Quan vaig acabar la carrera vaig buscar feina relacionada amb el que havia estudiat. Les dues sortides que em van semblar més factibles eren l'ensenyament o el treball en una editorial. Després d'una experiència poc satisfactòria en l'ensenyament, em vaig decidir pel món editorial. Dec a

la meua carrera el fet d'estar treballant en una editorial, perquè, si bé és cert que gairebé mai no he treballat en res que tingui a veure directament amb la Història, sense el títol de llicenciat difícilment hi hagués entrat. Dins d'aquest món vaig començar a treballar en l'àmbit dels diccionaris i les enciclopèdies, i ac-

tualment faig feines de coordinació més generals. Més que com una etapa d'adquisició d'una formació específica, els meus anys a la Universitat van ser una fase més de la meua formació com a persona. La darrera etapa abans d'entrar al món dels adults, per a continuar aprenent i creixent. I la Història? La Història continua amb mi. Potser no m'hi he dedicat mai professionalment, però ha seguit sent sempre una de les meves passions.